

A SZÓKINCSFEJLESZTÉS

Mondatbővítés – 1. rész

AKADÁLY NÉLKÜL

modul adaptációja
a pszichés fejlődés zavaraival küzdő
tanulók együttneveléséhez

**SZÖVEGÉRTÉS-
SZÖVEGALKOTÁS**

BESZ-VIII.2.1-AdP

A modult készítette:

Kolláth Erzsébet, Montay Beáta

Az adaptációt készítette:

Faragóné Bircsák Márta, Kisvári Anna

SULINova
Köznevelési, Fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Központ

Magyarország célba ér

A modul célja	A tanulók aktív szókincsének bővítése mondatbővítési feladatok segítségével
Időkeret	2×45 perc
Ajánlott korosztály	6–8 év Az SNI-tanulók számára több intenzív fejlesztési idő szükséges az egyéni képességekhez igazodva.
Modulkapcsolódási pontok	<i>Tágabb környezetben</i> Anyanyelv, környezetismeret, hon- és hagyományismeret, ének-zene, drámajáték <i>Szűkebb környezetben</i> Beszédművelés – szókincsfejlesztés <i>Ajánlott megelőző tevékenységek</i> Szókincsfejlesztés – szógyűjtés modul, beszélgetőkör <i>Ajánlott követő tevékenységek</i> Rajzolás, kézműves tevékenységek, mesehallgatás (az ünnepekkel kapcsolatos különböző műfajú szövegek)
A képességfejlesztés fókuszai	Beszédbátorság, beszédkedv felkeltése, nyelvi találékonyság Rész, egész felismerése, összefüggések megtalálása

AJÁNLÁS

Javasolt a húsvéti ünnep közeledtekor vagy egy tavaszi születésnapot megelőzően feldolgozni a modult, mert a ráhangolódást ez segíti. Ekkor a gyerekek közül valószínűleg már többen képesek tőmondatok elolvasására és megértésére.

Szóforgó kooperatív technika

A csoport tagjai sorban, az óramutató járásával egyező irányban elmondják egymásnak gondolataikat, egy tag beszédidejét meg lehet határozni.

Félidős módszer

A páros munka során a feladat elvégzésére kijelölt idő egyik felében a pár egyik tagjánál, az idő másik felében a pár másik tagjánál van a szó. Jelen esetben a 9. feladat a kérdezés lehetősége. A „félidőt” a tanító bemondással jelzi. A 9. feladat során, ha a gyerekek nehezebben melegeknek bele a feladatmegoldásba, tovább tagolhatjuk, felezhetjük az időt (4×25 perc).

A szövegértési-szövegalkotási kompetencia kiemelten fejlesztésre kerülő terület a tanulási beilleszkedési és magatartási problémával küzdő gyermekeknél.

A szövegértési-szövegalkotási kompetenciaterületen belül a fogalmak és tevékenységek egymásra épülő rendszerének megfelelően, a kommunikációs kompetencia, a közlés és a befogadás képességeinek fejlesztése kiemelkedően fontos. A fejlesztés haladási ütemét javasolt az osztály, a tanulócsoporthoz szomatikus és pszichés fejlettségéhez igazítani.

A legmegfelelőbbnek ítélt tartalmakat, módszereket, eszközöket az alábbiak figyelembevételével válasszuk meg:

- Életkori és értelmi sajátosságok
- A tanulócsoporthoz és az egyes gyermekek értelmi-érzelmi fejlettsége
- Előzetes tudásuk, hozott ismereteik
- Érdeklődési körük
- Motiválhatóságuk
- Befogadási és figyelmi állapotuk
- Nyelvi kultúrájuk

A tartalmakból annyit és olyan mélységben emeljük be, amelyek befogadására már képesek a problémákkal küzdő gyermekek is:

- a kommunikációs helyzetben betöltött szerep szerinti közlésekkel;
- a befogadás képességrendszerének változtatott használatával;
- a szóbeli, illetve írásbeli nyelvhasználattal összefüggő területek elkülönítésével;
- a beszéd tartalmi, illetve formai oldalának fejlesztésével;
- a nonverbális kommunikáció eszköztárának alkalmazásával és értelmezésével;
- a beszédészlelés és beszédértés fejlesztésével.

Valamennyi képességterület fejlesztése egyénileg eredményesebbé teszi a kommunikációs kompetenciát. Növeli a gyermekek önbecsülését, önbizalmát és önértékelését, ha a fenti tartalmakban kellően gyakorlottá, rutinossá váltak.

A tanulók megsegítésénél a differenciálás igen fontos. Ennek meg kell jelennie az ismeretek mennyisége és mélysége szintjén a választott módszerekben, a tevékenységekben, a követelményekben, az elsajátítási szintekben, az értékelésben és a hosszabb érési idő tervezésében. Ily módon lehetőséget tudunk adni a lassúbb ütemben haladó tanuló(k) felzárkóztatására, biztosíthatjuk számukra a hosszabb érési időt a sérült, módosult pszichés funkciók kompenzálására és a speciális képességek fejlesztésére.

Sok gátlásuk és kudarcuk feloldódik az állandó biztató-ösztönző segítségnyújtás révén. Igyekeznünk kell mindenkit önmagához képest, előrevívően értékelni. Bizonyítható, hogy gyermekeink sikeres oldalának erősítésével felhozható, felzárkóztatható a nem kellően sikeres is, megfelelő egyéni és kollektív türelemmel, kitartással, odafordulással, odafigyeléssel, törődéssel.

Az anyanyelv elsajátításához szükséges alapkészségek elsajátításával erősítjük:

- a felzárkóztató, készségfejlesztő feladatok alkalmazásával a kognitív funkciók működési zavaraihoz adódó hátrányok kompenzálását, az észlelés, a megfigyelés, az emlékezet, a figyelem terén jelentkező elmaradások enyhítését;
- az alapvető kultúrtechnikák elsajátításához szükséges pszichikus működéseket;
- a tanulási képességek olyan szintre hozását, amelyek birtokában képessé váltak a tanulók a jó ütemű bekapcsolódásra az osztályba, a tanulási folyamatba, az olvasás-írás technikájának alapos elsajátításával, megerősítésével.

TÁMOGATÓ RENDSZER

Dr. Spencer Kagan: Kooperatív tanulás. Önkonet. Budapest, 2004.

Henger Krisztina – Juhász Sarolta – Nagy Krisztina (szerk.): Ajánlások a pszichés fejlődés zavaraival küzdő gyermekek, tanulók kompetencia alapú fejlesztéséhez. Szövegértés-szövegalkotás. sulinova Kht., Budapest, 2006.

ÉRTÉKELÉS

Szöbeli önértékelés és tanítói értékelés. Szempontjai: részvétel a közös munkában, a figyelem, az együttműködés szintje, aktivitás, igényesség
Az SNI-tanulók értékelése az Irányelvben meghatározottak szerint történjen.

VÁZLAT

A sokféle felkínált tevékenység célja, hogy a feldolgozás menete különböző szempontokhoz illeszkedhessenek. Az általunk szürkével jelölt mezők egy lehetséges bejárású útvonalat jelölnek, amely a szükségleteknek megfelelően tetszés szerint alakítható, megváltoztatható. Világosabb szürkével a gyerekek haladási tempójának megfelelő, egymással párhuzamosan végzett, differenciált tevékenységeket jelenítettük meg.

	Lépések, tevékenységek	Saját adaptációs kiegészítésem (tevékenység; képesség)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport/ A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz/ Feladat/ Gyűjtemény
					Munkaformák	Módszerek	
I. RÁHANGOLÓDÁS							
A	Közös éneklés (A közelgő ünnepnek megfelelő, már előzőleg megtanult dal) egyszólamú együtt éneklés 5'		Figyelem, tiszta intonáció	Egész osztály	Frontális	Éneklés	1. melléklet
B	Vershallgatás 5'		Figyelem, a hallott szöveg befogadása	Egész osztály	Frontális	Bemutató	2. melléklet
II. MONDATALKOTÁSOK, MONDATBŐVÍTÉSEK							
1. A	Képeslapokról 1-1 mondat megfogalmazása 10'		Beszédbátorság, beszédkedv felkeltése	Egész osztály	Frontális	Játék	Képeslapok (db/fő)

	Lépések, tevékenységek	Saját adaptációs kiegészítésem (tevékenység; képesség)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport/ A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz/ Feladat/ Gyűjtemény
					Munkaformák	Módszerek	
B	Puzzle-játékként a képeslapok részeinek összeillesztése 10'		Rész és egész felismerése		Kooperatív	Játék	Képeslapok (db/csoport)
2. A	Csoportalakítás, a közös nagy kép összeillesztése – a közös jegyek megfogalmazása 5'		Logikai műveletek, összefüggések megtalálása Szintetizálás		Csoport	Beszélgetés	3. melléklet
B	Csoportalakítás, a közös nagy kép összeillesztése – 1 „közös” mondat megfogalmazása 5'		Logikai műveletek, lényegkiemelés		Csoport	Beszélgetés	3. melléklet
3.	Képekről mondatalkotás 5'		Nyelvi találékonyság, szókincsfejlesztés	Egész osztály	Kooperatív	Szóforgó	
4.	1 mondat megfogalmazása 5'				Frontális	„Bemutató”	
5. A	Befejezetlen mondatok befejezése (A tanár kezdi a mondatokat) 10'		Gondolati kapcsolatok, logikai rend, összefüggések megtalálása		Frontális		
B	Befejezetlen mondatok befejezése láncszerűen 10'		Gondolati kapcsolatok, logikai rend, összefüggések megtalálása		Frontális, 2 nagy csoport		
C	Befejezetlen mondatok befejezése (A és B ötvözete) 10'		Gondolati kapcsolatok, összefüggések megtalálása	Egész osztály beszédbátorság szerint differenciálva 2 csoportban	Frontális, 2 nagy csoport		
6. A	Szövegek képekhez rendelése 10'		Szövegértés fejlesztése, összefüggések felismerése, szókincsfejlesztés	Olvasáskészség szerinti differenciált csoportok	Differenciált csoportok	Párosítás	

	Lépések, tevékenységek	Saját adaptációs kiegészítésem (tevékenység; képesség)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport/ A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz/ Feladat/ Gyűjtemény
					Munkaformák	Módszerek	
B	Szavak, szókapcsolatok képekhez rendelése						4. melléklet
C	Rövidebb mondatok képekhez rendelése		A jobban olvasó gyerekek				5. melléklet
D	Hosszabb mondatok képekhez rendelése						6. melléklet
7. A	Kérdések megfogalmazása a képekről A kérdés hanglejtésének megfigyelése 7'		A kifejezőkészség fejlesztése Tapasztalatszerzés az intonációról		Frontális	Kérdésözön	
B	Kérdések megfogalmazása a képek tartalmával kapcsolatban 7'		A kifejezőkészség fejlesztése	Egész osztály	Frontális		
8. A	Kérdőszavak alapján mondatalkotások A kérdés hanglejtésének megfigyelése 10'		Logikai műveletek, gondolati kapcsolatok megtalálása		Kooperatív	Szóforgó	
B	Kérdőszavak alapján mondatalkotások 10'			Differenciált			
C	Kérdőszó: Ki? Mi?						
D	Kérdőszó: Hol? Mikor?						

	Lépések, tevékenységek	Saját adaptációs kiegészítésem (tevékenység; képesség)	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport/ A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz/ Feladat/ Gyűjtemény
					Munkaformák	Módszerek	
E	Kérdőszó: Miért? Hogyan?						
9.	Kérdés-felelet játék (témában kapcsolódva a képhez) Kérdező-felelő: 1 kérdés, 1 válasz 10'		Logikai műveletek, gondolati kapcsolatok megtalálása, nyelvi találékonyság	Egész osztály Heterogén párok	Páros munka	Féldős módszer	
10. A	Tőmondat bővítése kérdésekkel, ismétléssel 8'		A figyelem tartóssága, türelem, szókincsfejlesztés, a verbális emlékezet fejlesztése, logikus gondolkodás	Egész osztály	Frontális		
B	Asszociációs játék (szólánc) 8'		A figyelem tartóssága, türelem Asszociációs készség, szókincs		Frontális (vagy 2 nagy csoport)	Játék	
III. ZÁRÁS, ÉRTÉKELES							
A	A diákok visszajelzései Tanítói értékelés 5'		Emlékezet, önismeret	Egész osztály	Frontális		
B	A diákok önértékelése, visszatekintés a közös munkára, az együttes tevékenységre 5'		Emlékezet, önismeret, társismeret		Frontális – egyéni		

A FELDOLGOZÁS MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem kívánatos kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint döntsön a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. RÁHANGOLÓDÁS

A) ÉNEKLÉS

A közelgő ünnepnek megfelelő, már előzőleg megtanult dal közös eléneklése.

Húsvét: Bújj, bújj, zöld ág, Ma van húsvét napja, A búzamezőben
Születésnap: Jöttem taligán, Már megjöttünk ez helyre, Serkenj fel

B) VERS

A tanító versmondásának meghallgatása, vagy ha a gyerekek korábban már megtanulták valamelyik mondókát, akkor közösen mondhatják el.

Húsvét: Locsolóversek – népi mondókák
Születésnap: Köszöntő – magyar népköltés

Saját adaptációs kiegészítem:

II. MONDATALKOTÁSOK, MONDATBŐVÍTÉSEK

1.

A) KÉPESLAPOKRÓL 1-1 MONDAT MEGFOGALMAZÁSA

A tanító annyi képeslapot hoz, ahány diák van az osztályban. (Gyűjtőmunkában a diákok is hozhatnak.) Ugyanannyi húsvéti, születésnapi és karácsonyi lap legyen. Minden gyereknek ad egyet. Miután mindenki megkapta a képet, választható sorrendben 1-1 mondatot mond arról.

Szükséges lehet az egyéni segítségadás a sorrend betartásában, valamint a mondat helyes megfogalmazásában.

Saját adaptációs kiegészítem:

B) PUZZLE-JÁTÉKKÉNT A KÉPESLAPOK ÖSSZEILLESZTÉSE

A tanító minden témához hoz 2-2 képeslapot (a csoportok számától függően), amelyeket előzetesen darabonként 4 részre vágott. A tanító mindenkinek ad egy darabot (ebből irányított csoportalakítás következik), illetve a diákok húznak (véletlenszerű csoportalakítás).

Önállóan megoldható, kellő begyakorlás után.

Saját adaptációs kiegészítem:

2.

A) CSOPORTALAKÍTÁS, A KÖZÖS NAGY KÉP MEGKERESÉSE – A KÖZÖS JEGYEK MEGFOGALMAZÁSA

A diákok az 1. A) feladatban elhangzott mondatok alapján csoportokat alkotnak. A képek megtekintésével ellenőrizhetik, hogy a megfelelő csoportban vannak-e.

Ilyen módon 3 nagyobb csoport alakul, amelyeket a tanító „felez” tovább. Ezután a csoportok megkeresik azt az asztalt, ahol az ő témájuknak megfelelő A/4-es méretű kép van.

Ha már olyan szinten van az SNI-tanuló, hogy részt tud venni a munkában, akkor a feladatosztásnál kell nagyon ügyelni, hogy a képességeinek megfelelő feladatot kapja, mert ezt egymás között nem tudják megítélni.

B) CSOPORTALAKÍTÁS, A KÖZÖS NAGY KÉP MEGKERESÉSE, 1 „KÖZÖS” MONDAT MEGFOGALMAZÁSA

A diákok a képeslapok – az 1. B) feladat – puzzle-darabjai alapján csoportokat alkotnak.

Ilyen módon 4 fős csoportok alakulnak (négyel nem osztható létszám esetén 3 vagy 5 fős csoport is lehet). Ennek megfelelően kell részekre vágni a képeslapokat. Ezután a csoportok megkeresik azt az asztalt, ahol az ő témájuknak megfelelő A/4-es méretű kép van.

Minden csoport megfogalmaz 1 mondatot a saját képéről, s azt elmondja a többieknek.

Pedagógiai asszisztens jelenléte megkönnyíti a folyamatos munkát.

Saját adaptációs kiegészítem:

3. KÉPEKRŐL MONDATALKOTÁS

„Szóforgó” kooperatív technikával minden csoport mondatokat alkot a nála levő képről.

(A technika leírását lásd az ajánlásban.)

Javasolt először kiscsoportban végezni a feladatot a problémás tanulókkal a rehabilitációs foglalkozáson, párhuzamosan az órával.

Saját adaptációs kiegészítem:

4. EGY MONDAT MEGFOGALMAZÁSA

Minden csoport kiválaszt az előző pontban elhangzott mondatok közül egyet, s azt elmondja az egész osztálynak.

Az SNI-gyermekre is rá szabad bízni egy rövid mondat közlését.

Saját adaptációs kiegészítem:

5.

A) BEFEJEZETLEN MONDATOK BEFEJEZÉSE

Minden mondatot a tanár kezdi el, és valamelyik gyerek befejezi be.

Pl. Karácsonykor... Zsuzsi születésnapján... Húsvétkor... A tortán... (A mondatbefejezésekben a kép témájával kapcsolatos, de azon nem látható megoldások is lehetnek.)

Képességeinek ismeretében a megfelelő kiegészítéshez érve az adott SNI-gyermek bevonható a befejezésbe.

B) BEFEJEZETLEN MONDATOK BEFEJEZÉSE

A tanító mondja az első mondat elejét, az egyik gyerek befejezi. A következő újabb mondatba kezd, társa befejezi stb.

Ajánlott a tanító mondatát az SNI-gyermekkel befejeztetni.

C) BEFEJEZETLEN MONDATOK BEFEJEZÉSE

A tanító két nagy csoportra osztja az osztályt. Ő a nehezebben megnyilatkozó gyerekekkel dolgozik az 5. A) feladat leírásának megfelelően. Az osztály másik része a feladat megbeszélése és bemutatása után önállóan dolgozik az 5. B) feladat leírása szerint.

Az SNI-gyermeknek egyéni megsegítés szükséges.

Saját adaptációs kiegészítem:

6. SZÖVEGEK KÉPEKHEZ RENDELÉSE

A tanító a gyerekek olvasási készsége alapján jelöli ki a csoportokat. Az osztály ismeretében a tanító dönti el, hogy minden csoport minden képet megkapjon-e, és ahhoz válogassa a megfelelő szó/mondatkártyákat, vagy egy képet kapjon minden csoport, és a csak ahhoz megfelelő szó/mondatkártyákat helyezze a kép mellé.

Csoportban elsikkadhat az egyéni teljesítmény, ezért fókuszált figyelemmel kell lenni a problémás tanuló tevékenységére.

- Szavak, szókapcsolatok képekhez rendelése **(Önálló munka lehet a gyermek fejlettségi szintjének megfelelően.)**
- Rövidebb mondatok képekhez rendelése **(Egyéni megsegítésre szükség lehet.)**
- Hosszabb mondatok képekhez rendelése **(Pedagógiai asszisztens jelenléte megkönnyíti a folyamatos munkát.)**

Saját adaptációs kiegészítem:

7.

A) KÉRDÉSEK MEGFOGALMAZÁSA

A tanár a táblára felteszi a már eddig megismert 3 képet. A tanulók feladata, hogy kérdéseket fogalmazzanak meg a képeken látható dolgokról.

A kérdések megfogalmazásánál az egyszerű kérdésfeltevés is elfogadható.

B) KÉRDÉSEK MEGFOGALMAZÁSA A KÉPEK TARTALMÁVAL KAPCSOLATBAN

A tanár a táblára felteszi a már eddig megismert 3 képet. A tanulók feladata, hogy a képekkel kapcsolatban kérdéseket fogalmazzanak meg (a képen nem látható, de tartalmában hozzá kapcsolódó eseményekről, helyzetekről, dolgokról).

Javasolt először kiscsoportban végezni a feladatot a rehabilitációs foglalkozáson a problémás tanulókkal, párhuzamosan az órával.

Saját adaptációs kiegészítem:

8.

A) KÉRDŐSZAVAK ALAPJÁN MONDATALKOTÁSOK

A tanulók a 2. feladatban kialakított kooperatív csoportokban dolgoznak. A kérdőszavakat szóképpén kapják meg: Ki? Mi? Hol? Mikor? Miért? Hogyan? A feladat megismerése után a megadott ideig szóforgó módszerrel mondanak kérdéseket.

Ha már olyan szinten van az SNI-tanuló, hogy részt tud venni a munkában, akkor a feladatosztásnál kell nagyon ügyelni, hogy a képességeinek megfelelő feladatot kapja, mert ezt az osztálytársa nem tudja megítélni.

B) KÉRDŐSZAVAK ALAPJÁN MONDATALKOTÁSOK

Minden diák maga dönthet arról, hogy melyik nehézségi szintű feladatot választja. A kérdőszavakat a tanító elmondja/felírja a táblára.

Javasolt először kiscsoportban végezni a feladatot a rehabilitációs foglalkozáson a problémás tanulókkal, párhuzamosan az órával.

- Kérdőszó: Ki? Mi?
- Kérdőszó: Hol? Mikor?
- Kérdőszó: Miért? Hogyan?

Saját adaptációs kiegészítem:

9. KÉRDÉS-FELELET JÁTÉK (TÉMÁBAN KAPCSOLÓDVA A KÉPHEZ)

Kérdő-felelő: 1 kérdés, 1 válasz

Az osztály tanulói beszédképességük alapján heterogén párokban dolgoznak. Félidős módszerrel (kooperatív) váltják a kérdező, felelő szerepét.

Javasolt először kiscsoportban végezni a feladatot a rehabilitációs foglalkozáson a problémás tanulókkal, párhuzamosan az órával.

Ha már olyan szinten van az SNI-tanuló, hogy részt tud venni a munkában, akkor a feladatosztásnál kell nagyon ügyelni, hogy a képességeinek megfelelő feladatot kapja, mert ezt közösen nem tudják megítélni.

Saját adaptációs kiegészítem:

10.

A) TŐMONDAT BŐVÍTÉSE KÉRDÉSEKKEL, ISMÉTLÉSSEL

A tanító kezdi a játékot. Mond 1 tőmondatot (Pl. Születésnapot ünnepelünk. Tojásokat festünk.), és feltesz utána egy kérdést. (Pl.: Kinek a születésnapját ünnepeljük? Mikor festünk tojásokat?) Valamelyik tanuló a mondat bővítésével válaszol. (Pl. Zsuzsi születésnapját ünnepeljük. Húsvétkor festünk tojásokat.)

Az újabb kérdésnél az előző választ bővítjük.

Javasolt először kiscsoportban gyakorolni a problémás tanulókkal a mondatbővítést a rehabilitációs foglalkozáson, párhuzamosan az órával.

Saját adaptációs kiegészítem:

B) ASSZOCIÁCIÓS JÁTÉK (SZÓLÁNC)

Az egyik képet kiválasztja az osztály. Ez lesz a hívóképe az asszociációs játéknak. Az első tanuló mond egy szót, a következő (sorban haladjunk, a memorizálást ez segíti) megismétli a szót, s hozzáteszi a saját egyszavas asszociációját. A harmadik gyerek megismétli az első két szót, s ő is hozzátesz egyet.

A játék megértéséhez az SNI-tanulónak külön magyarázat szükséges. A beszéd fejletlensége, illetve az absztrahálási nehézség teszi szükségessé a segítségnyújtást.

Egymás után két frontális osztálymunka sok lenne a figyelem- és magatartászavarral küzdő gyermeknek. Ilyenkor lehetőleg ő legyen az, akinek segít a pedagógus.

Saját adaptációs kiegészítem:

III. ZÁRÁS, ÉRTÉKELÉS

A) A DIÁKOK ÖNKÉNTES VISSZAJELZÉSEI A FOGLALKOZÁSRÓL

Akinek kedve van, mondja el, hogyan érezte magát, melyik feladat tetszett neki a legjobban, melyikben volt a legügyesebb, mennyire elégedett magával.

A tanító értékeli az osztály munkáját, kiemelve a pozitívumokat: aktivitás, együttműködés, egymás iránti türelem, figyelem, találékonyság.

Az SNI-tanulók értékelése az Irányelvben meghatározottak szerint történjen.

B) A DIÁKOK ÖNÉRTÉKELÉSE, VISSZAJELZÉSEI A FOGLALKOZÁSON, A MUNKÁBAN VALÓ RÉSZVÉTELÜKRŐL

Melyik feladat megoldásával voltak elégedettek, mi az, amit már gyakorlottabban, ügyesebben tudtak megoldani, mint eddig. Hogyan tudtak figyelni a társaikra, hogyan tudtak kapcsolódni az ő ötleteikhez, tevékenységeikhez. Hogyan érezték magukat a csoportos munkák során.

Saját maga értékelésénél nem szabad hagynunk, hogy csak a rossz véleményét mondja el.

Saját adaptációs kiegészítem: